

Värderingsövning

Ett steg framåt?

I den här övningen får deltagarna sätta sig in i en annan persons förutsättningar och fundera kring mänskliga rättigheter i förhållande till en roll. Längre ner i dokumentet finns förslag på roller. Det går självklart bra att hitta på egna roller eller ändra i de föreslagna.

Information

	Mänskliga rättigheter		En öppen plats alternativt ett rum med relativt stor golvyta, lappar med barnkonventionens artiklar, lappar med rollbeskrivningar
	12 år och uppåt		Instruktion till ledaren
	Värderingsövning/gestaltning		Instruktion till gruppen
	20 - 30 minuter		

 Dela ut olika roller i gruppen. Låt deltagarna ta tid på sig för att läsa in sig på sin roll. Gå en runda så att alla får berätta lite kort om sin roll. Instruera deltagarna att ställa sig på en linje. Välj sedan ut cirka 15 artiklar ur barnkonventionen och läs upp dem en i taget, i jag-form. Exempelvis: Jag har rätt att säga vad jag vill och vuxna lyssnar på vad jag säger (artikel 12). Barnkonventionen finns att läsa exempelvis på UNICEF:s hemsida, www.unicef.se

 Den 20 november 1989 antogs FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, av FN:s generalförsamling. En konvention är en sorts överenskommelse som länderna gör med varandra. I FN:s generalförsamling finns världens länder representerade. Där har alla länder, oavsett hur stora de är, hur många som bor där eller hur mycket pengar de har, en röst var.

Barnkonventionen beskriver vem som räknas som barn och vilka rättigheter världens barn har. Alla länder som har skrivit på konventionen har därmed lovat att göra sitt bästa för att barnens rättigheter ska uppfyllas. Det är ländernas regeringar som är ytterst ansvariga för att landet följer bestämmelserna. I barnkonventionen finns också regler för hur länderna ska jobba tillsammans för att barn över hela världen ska ha det så bra som möjligt.

Med jämna mellanrum måste länderna lämna en rapport om hur arbetet med barnens rättigheter går i landet. Rapporten läses sedan av en speciell kommitté; FN:s kommitté för barnets rättigheter. Kommittén består av människor som är experter inom olika områden, de har ansvar för att kolla hur länderna följer reglerna i barnkonventionen. Om de upptäcker saker som inte fungerar eller som borde ändras på talar de om det för länderna och ger förslag på förbättringar.

Efter varje uppläst rättighet ska deltagarna, utifrån sin roll, komma fram till om de får den rättigheten uppfylld. Om svaret är ja ska deltagaren ta ett steg framåt. Ibland kan det vara svårt att veta hur varje person har det i detalj, låt då deltagarna fundera själva och tänka sig in i hur det skulle kunna vara för personen de spelar.

Övningen slutar när alla rättigheter har lästs upp. Vissa av deltagarna kommer då antagligen bara tagit något steg framåt, medan andra kommer ha fått ta många steg. Diskutera tillsammans med utgångspunkt från frågorna nedan:

- Hur gick det att sätta sig in i rollen? Var det svårt/lätt?
- Hur kändes det för er som inte fick ta så många steg framåt?
- Hur kändes det för er som fick ta många steg?
- Varför tror ni att vissa hamnade så långt fram?
- Hur kan länder hjälpas åt med att uppfylla barns rättigheter?

Förslag på roller:

Du heter Feben, är tio år och kommer från Niger i Afrika. Niger är ett land som ligger i ett av de torraste områdena i världen. Varje dag måste du hämta vatten till din familj i en brunn som ligger åtta kilometer bort. Det tar lång tid så därför hinner du inte alltid till skolan.

Du heter Juan, är 12 år och bor i Colombia. Tillsammans med din familj bor du i en kåkstad i Soacha. Det är ett farligt område och kriminella gäng kämpar mot varandra om att få bestämma. Det är för farligt för att du ska kunna gå ut på kvällarna. Det finns ingen skola eller tillgång till sjukvård i området du bor i.

Du heter Cheng, är 14 år och bor i Tokyo i Japan. Du har inga syskon och du och

dina föräldrar bor i en liten lägenhet högst upp i ett höghus. Lägenheten är liten så du har inget eget rum utan sover i en bäddsoffa i vardagsrummet. Du går i skolan långa dagar och på kvällarna har du extra lektioner för att förbereda dig för att läsa vidare på universitetet. Båda dina föräldrar har arbeten som kräver att de jobbar minst tio timmar per dag.

Du heter Maria, är 12 år och bor i Eskilstuna i Sverige. Du bor tillsammans med din mamma och dina två äldre bröder. Dina föräldrar är skilda och kommer inte överens. Du träffar därför din pappa väldigt sällan, kanske högst en gång per år. I skolan är det jobbigt och andra barn mobbar dig.

Du heter John, är tio år och bor i Seattle i USA. Du bor tillsammans med dina föräldrar i ett stort hus i utkanten av staden. Du och din storebror har varsitt rum. Efter skolan spelar du gitarr och på helgerna brukar du och dina kompisar gå och spela fotboll på en gräsplan i närheten.

Du heter Janene, är tio år och bor i San Jose på Filippinerna. När tyfonen Hainan drog in över landet i november 2013 var San Jose en av de platser som drabbades hårdast. Du förlorade din mamma och flera av dina syskon i samband med tyfonen. Nu bor du i ett tält på den plats där familjens hus tidigare låg tillsammans med din pappa och dina två systrar. Skolan du gick i förut förstördes av tyfonen men nu genomförs lektionerna i ett tält istället. Du gillar att gå i skolan.

Förslag på artiklar att använda: 2, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 16, 24, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 38.